

Arbetsprogrammet för 2000

EUROPEISKA FONDEN

för förbättring av levnads- och arbetsvillkor

Arbetsprogrammet för 2000

Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor är ett självständigt EU-organ som inrättades för att hjälpa till med att utarbeta framtidens politik i sociala och arbetsrelaterade frågor. Ytterligare information finns på fondens webbplats på <http://www.eurofond.ie>.

Arbetsprogrammet för 2000

EUROPEISKA FONDEN

för förbättring av levnads- och arbetsvillkor

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, 2000

ISBN 92-828-8755-3

© Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, 2000

Ansökan om rätt till översättning eller reproduktion skall riktas till fondens direktör, Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, Wyattville Road, Loughlinstown, Co. Dublin, Irland.

Printed in Ireland

Denna publikation är tryckt på icke-klorblekt papper som tillverkas av träd från hållbart brukad skogsmark i norra Europa. För varje träd som fälls planteras minst ett nytt träd.

Innehåll

	Sida	
Inledning	1	
Kapitel 1	Forskning och utveckling	5
	Sysselsättning	5
	Jämställdhet	11
	Hälsa och välbefinnande	14
	Hållbar utveckling	18
	Social sammanhållning	23
	Medbestämmande	28
Kapitel 2	Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer	33
Kapitel 3	Allmänna debatt- och diskussionsaktiviteter	37
Kapitel 4	Allmän informations- och spridningsverksamhet	39

Inledning

Fondens arbetsprogram för år 2000 är det sista årliga programmet inom det nuvarande fyraårsprogrammet 1997–2000. Vad gäller forskningsinvesteringar kommer projekten att avslutas i den mån det är möjligt och praktiskt genomförbart. Naturligtvis kommer många av de pågående projekten att fortsätta under kommande år med att sprida och tillämpa den kunskap och information som erhållits under perioden 1997–2000. År 2000 kommer tonvikten dock främst att ligga på konsolidering och slutförande.

En mer detaljerad inriktning på att sammankoppla aktuella intressen och framtida utmaningar under kommande fyraårsprogram 2001–2004 kommer samtidigt att vara en av de viktigaste uppgifterna i programmet för år 2000. I detta hänseende kommer det förberedande arbetet under 2000 att lägga grunden till och stödja utvecklingen av nästa rullande fyraårsprogram.

Arbetsprogrammet för år 2000 har lagts fram i enlighet med de sex utmaningarna som bildade ramen för det nuvarande fyraårsprogrammet 1997–2000:

- Sysselsättning.
- Jämställdhet.
- Hälsa och välbefinnande.
- Hållbar utveckling.
- Social sammanhållning.
- Medbestämmande.

Vart och ett av dessa verksamhetsområden föreställs i en kortfattad bedömning av hur och i vilken utsträckning fondens projektarbete har bidragit till att anta dessa utmaningar under fyraårsprogrammets första tre år. Därefter följer en beskrivning av de bidrag till dessa verksamhetsområden som planerats i programmet för år 2000.

Efter presentationen av de enskilda utmaningarna följer en kort beskrivning av respektive individuella projekt med följande uppgifter:

- Projektens utveckling fram till nu.
- Planerat genomförande år 2000.
- Tillämpade metoder.
- Avsedda målgrupper och spridningssätt.

I enlighet med den integrerade strukturen i fondens programutveckling gäller alla projekt fler utmaningar än den de tas upp under. Dessa samband betonas såväl i beskrivningarna av individuella projekt som i introduktionen till utmaningarna.

Fondens program för år 2000 tar hänsyn och bidrar till viktiga politiska intressen och initiativ inom Europeiska unionen, i synnerhet i fråga om sysselsättning, arbetstid, moderniseringen av arbetsorganisationen, integrering av ny informationsteknik i arbetslivet, socialpolitiska program som relaterar till ålder, kön och jämlikhet för alla i vardags- och arbetsliv och hållbar utveckling. Att detta uppnås genom att arbetstagare och medborgare i större grad engageras och deltar i den politiska utvecklingen är grundvalen till fondens pågående och framtida verksamhet.

Vad gäller spridning och förmedling av fondens sakkunskap och information till våra målgrupper kommer större tonvikt att läggas på att identifiera målgrupper på ett ännu mer koncentrerat sätt. Fonden ämnar utnyttja alla tillgängliga trycksaker och elektronisk kommunikation för att uppnå relevant och snabb spridning.

Slutligen kommer den fortlöpande utvärderingen av kvaliteten på fondens arbete och dess inverkan att föra oss en betydande bit framåt. Detta kommer att skapa möjligheten att utarbeta utvärderingsprocesser för nästa rullande fyraårsprogram från och med starten år 2001. Eftersom år 2000 även är

25-årsjubileum för fondens inrättande (genom rådets förordning nr 1365/75 av den 25 maj 1975), kommer denna fortlöpande utvärdering att inbegripa utarbetande och presentation av en ”resultatbok” som skall ge en översikt av fondens utveckling sedan 1975.

Fondens arbetsprogram för 2000 kommer således att såväl konsolidera aktuell forskning och kunskap som skapa ett samband till framtiden. Arbetsprogrammet godkändes av fondens styrelse den 12 november 1999.

Eric Verborgh
Acting Director

Kapitel 1

Forskning och utveckling

Sysselsättning

Europa står inför en stor utmaning vad gäller skapande av arbetstillfällen och social utslagning, kombinerat med kraftiga budgetnedskärningar och monetära inskränkningar samt en ökande global konkurrens. Sysselsättningen står numera högst upp på den europeiska politiska dagordningen. I fondens förra årsrapport fastställdes följande: ”Den ekonomiska tillväxten har inte medfört ett tillräckligt stort antal nya arbetstillfällen, varför arbetslösheten ligger kvar på en oförändrat hög nivå.” Högre sysselsättningsnivå fortsätter att vara Europas främsta målsättning (Ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Köln, den 3–4 juni 1999).

En sådan utmaning skall följaktligen inte ses enbart som en kvantitativ, ekonomisk utmaning. Ekonomisk tillväxt går i dag hand i hand med stora förändringar i fråga om arbetsvillkor, anställningsstatus, medbestämmande på arbetsplatsen, organisation av arbetsmarknaden och socialförsäkringssystemen. Gemensamma analyser behövs för att ge information om sådana grundläggande aspekter som sysselsättningens effekter på hälsa, kvaliteten på nyskapade arbetstillfällen, omfördelningen av arbetstid, förändringar på arbetsmarknaden, förändringar i utbildningen, strategier för större social integration liksom vägar och metoder för att uppnå dessa mål genom aktiva och samordnade sysselsättningsstrategier.

Fonden har bedrivit betydelsefull forskning på dessa områden under 1997–1999, i enlighet med de riktlinjer och målsättningar som fastställts för det rullande fyraårsprogrammet för 1997–2000.

Målen var följande:

- Identifiera svårigheter och möjligheter för en tillväxt inom sysselsättningen och för en förbättring av arbetsvillkoren och hållbar utveckling, i synnerhet inom tjänstesektorn och på nya och alternativa sysselsättningsområden.
- Utvärdera och analysera den potential som erbjuds genom ökad flexibilitet och förändrade mönster vad gäller livsstil, omsorg, arbete och utbildning.
- Analysera flexibilitet i individuella och globala sammanhang.
- Undersöka nya ansatser och arbetsmetoder för att öka de sociala aktörernas medverkan i frågor som rör skapandet av arbetstillfällen, ökad flexibilitet och kvalitet på arbetslivet.
- Förbättra förståelsen för den sociala ekonomins potential att skapa arbetstillfällen och för utvecklingen av ett mer aktivt samhälle.

Denna omfattande forskning har lett till att man kunnat identifiera ett antal tydliga trender inom hela EU. Atypiska arbetssituationer håller på att växa fram, vilket kan leda till mycket mer osäkra anställningsformer. Framväxten av autonomt arbete kan gå hand i hand med en intensifiering av arbetet och ökad arbetsrelaterad stress. Hälsoproblemen beror främst på dåliga arbetsvillkor, men anställningsstatusen förefaller vara en förvärrande faktor. Arbetstiden har blivit mer oregelbunden och oförutsägbar, vilket får omfattande följder för familjestruktur och familjeliv. Arbetsmarknadens parter är engagerade i sysselsättningsfrågor, större förändringar i arbetstid tas dock inte upp inom ramen för förhandlingar i lika stor grad som förr.

Undersökningar visar också att det råder stora skillnader mellan yrkeskategorier, kvinnor och män, olika åldersgrupper, anställningsformer etc. inom EU, samtidigt som den ”dualistiska ansatsen”, där en arbetande kärnpopulation står i motsatsförhållande till en perifer, äger mindre giltighet än förr. Interna arbetsmarknader innebär inte nödvändigtvis en högre grad av reglering eller bra arbetsvillkor samtidigt som externa arbetsmarknader i allt större grad beror på individualistiska strategier, som ofta inbegriper atypiska anställningsformer. Utbildning sträcker sig i allt större omfattning in i

arbetslivet, vilket medför frågor om vuxenutbildning och tillgång till utbildning för en heterogen arbetskraft.

Slutligen växer efterfrågan från arbetskraftens sida på mer specifika arbetstidsmönster, speciell arbetsorganisation, lämpliga anställningsformer och bättre gehör för familjebehov. De nationella socialförsäkringssystemen står inför många svårigheter när de skall tillfredsställa dessa motstridiga krav och den sociala sammanhållningen lider ofta av dessa förändringar.

Fondens arbetsprogram för år 2000 kommer att övervaka denna utveckling och i synnerhet betona följande frågor:

- Ålders- och könsrelaterade data om arbetskraften inom EU måste tas fram, eftersom dessa faktorer tycks vara stora hinder för sysselsättning och utbildning.
- Uppgifter om sysselsättningen i mikroföretag måste spridas, så att politiska beslutsfattare lättare skall kunna utarbeta och genomföra lämpliga åtgärder för att stödja arbetsgivare och arbetstagare i skapandet av fler och bättre arbetstillfällen i mycket små företag.
- ”Sysselsättningspakter” och innovativa avtal på sysselsättningsområdet måste utarbetas och övervakas.
- Tidsaspekter (arbetstider och andra sociala tider) måste framhållas genom att nylansera *Bulletin on European Studies on Time* (BEST).
- Mer information om hur arbetets framtid kommer att se ut i informationssamhället.

Dessutom kommer följande projekt att bidra till sysselsättningsområdet:

- Dokumentation kommer att utarbetas och spridas i samband med samordningen av välfärds- och sysselsättningspolitiken allt efter användarnas behov.
- Följden av sysselsättningspolitiken för arbetsförhållandena på företagsnivå och i hur hög grad dessa är beroende av olika former av flexibilitet kommer att analyseras och resultaten att spridas, varvid viss tonvikt kommer att läggas vid tillfälligt arbete inom EU.
- Vad gäller hushållningstjänster kommer frågan att tas upp även i fortsättningen, då detta alternativa sysselsättningsområde spelar en allt större roll för skapandet av arbetstillfällen och i utvidgningen av den nuvarande arbetsmarknaden, med en åtföljande risk för ökad segregering och löneklyftor på arbetsmarknaden i och med att det skapas lågavlönade deltidjobb för kvinnor som inte är pensionsgrundande.

Följande projekt berör främst sysselsättningsområdet.

Sysselsättningsmöjligheter för framtiden

Detta projekt inleddes 1998 och syftar till att öka förståelsen för hur olika sysselsättningsformer uppfyller arbetstagarnas önskemål och förhoppningar samt hur dessa önskemål kan tillgodoses inom ramen för nuvarande och framtida arbetsmarknads- och sysselsättningspolitik.

En representativ undersökning av personer (mellan 16 och 64 år) koncentrerade sig i den första analysfasen 1999 på fyra specifika grupper, nämligen personer som i nuläget har sysselsättning, personer som återvänder till en anställning (efter att ha gjort uppehåll i sin yrkesutövning), ungdomar som för första gången träder in på arbetsmarknaden och personer som i nuläget är arbetslösa. Under 1999 utarbetades fyra rapporter om verksamhet som egenföretagare, inträde på arbetsmarknaden, arbetstid/plats och om att kombinera familje- och yrkesliv.

År 2000 kommer den andra analysfasen att slutföras och resultera i en rapport om åldrande och könsrelaterade frågor. Under år 2000 kommer dessutom 16 nationella rapporter att utarbetas.

En konferens om de viktigaste resultaten kommer att anordnas under andra halvåret 2000. De avslutande analysfaserna kommer att genomföras i början av år 2001.

(Projekt nr 0152. Projektledare: M. Latta/A. Parent-Thirion/M. de Nanteuil).

Sysselsättning i mikroföretag

Detta projekt, som inleddes 1996, är en uppföljning av slutsatserna från pilotstudien om små och medelstora företag och skapande av arbetstillfällen. Det pågår en studie som omfattar fyra utvalda EU-länder och har till uppgift att undersöka förhållandet mellan kvantitet och kvalitet på de arbetstillfällen som skapas i de allra minsta företagen (1–9 anställda).

Detta kommer att förse politiker och andra beslutsfattare med information om hur de skall utforma och genomföra lämpliga åtgärder för att stödja arbetsgivare och arbetstagare i skapandet av fler arbetstillfällen av hög kvalitet i mycket små företag och för att samtidigt få en större andel framgångsrik och hållbar företagsverksamhet.

Projektet kommer att undersöka förhållandet mellan skapandet av arbetstillfällen i mikroföretag i EU och kvaliteten i dessa arbeten, med

beaktande av skillnader på definitioner av arbetskvalitet i de olika länderna. Därigenom kommer det att direkt bidra till pelaren ”företagaranda” i EU:s sysselsättningsriktlinjer.

Det kommer att identifiera och analysera de viktigaste aspekterna av arbetsvillkor i mikroföretag i Europeiska unionen ur arbetstagaras, arbetsgivares och andra arbetsmarknadsaktörers synvinkel.

Utifrån resultaten från en jämförande studie som genomförts av Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer, EIRO, kommer dessutom litteraturen om arbetsmarknadsrelationer i små och medelstora företag att granskas.

(Projekt nr 0201. Projektledare: F. Oliveira/N.N).

Kollektiva avtal om sysselsättning och konkurrenskraft

Fonden utarbetade 1999 en ramdefinition för sysselsättningspakter på sektoriell nivå och företagsnivå och lade fram två jämförande studier. Den ena av dem berör den allmänna situationen vad gäller spridningen och tillämpningen av sysselsättningspakter i elva medlemsstater, medan den andra, grundande på 45 fallstudier, analyserar sysselsättningspakternas form och inverkan.

Målsättningen med projektet är att vidareutveckla resultaten från jämförande studier i två riktningar. För det första att identifiera, insamla, analysera och utarbeta referensvärden för innovativa avtal inom specifika sektorer och för det andra att analysera sysselsättningspakter i de multinationella företag som omstrukturerar sin verksamhet.

Dessutom kommer fonden att engagera nätverket med nationella organ i en ytterligare analys av det insamlade materialet, inklusive resultat från Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer. Resultaten från tidigare arbete kommer att diskuteras inom ramen för två workshops.

(Projekt nr 0211. Projektledare: H. Krieger/K. O’Kelly).

Utvecklingen med avseende på användning av tiden: *BEST*

Sedan början av 90-talet har *Bulletin on European Studies on Time* (BEST), som berör ett brett spektrum av frågor kopplade till tidsutveckling, fått en stor spridning (6 000 exemplar per nummer).

BEST har även kommit att bli en plattform inom fonden, där tidsfrågor kan diskuteras och där synergier kan utvecklas mellan fondens olika projekt. År 2000 skall två nummer av *BEST* ges ut:

- Ett nummer om arbetstidens flexibilitet, dess omfattning, struktur och följder.
- Ett nummer, vars innehåll kommer att diskuteras i ett gemensamt möte för fondens olika tidsnätverk.

Båda numren kommer att bygga på befintlig intern information inom fonden och på externt material.

Detta projekt inbegriper även juridiska och avtalsmässiga aspekter av arbetstid genom uppdateringen av den befintliga referenspublikationen *Legal and Contractual Limitations to Working Time in the European Union* (senast uppdaterad 1996).

(Projekt nr 0106. Projektledare: P. Paoli/M. de Nanteuil/T. Kauppinen/N.N.).

Arbetsmarknaden i det framtida informationssamhället

Sedan början av 80-talet har fonden analyserat olika aspekter av inverkan av ny informations- och kommunikationsteknik på levnads- och arbetsvillkor: det elektroniska hemmet, den elektroniska staden, elektroniskt decentraliserat arbete (distansarbete) och flexibilisering av arbetet i tid och rum ("flexitid" och "flexplats"). Syftet med forskningen har varit att framhäva sociala frågor och problem i denna främst tekniskt inriktade utveckling.

Efter att ha givit ut en europeisk handbok om virtuella företag, *European Guide for Virtual Companies* (på cd-rom), är det fondens strävan att även i fortsättningen vara ledande vad gäller forskning och debatt om inverkan av ny informationsteknik på levnads- och arbetsvillkor. Resultaten av fondens samarbete med ILO om gränsöverskridande tillämpningar av ny informationsteknik (distansarbete från andra länder, internationell entreprenad) kommer att publiceras och spridas.

(Projekt nr 0110. Projektledare: T. Kauppinen/S. Demetriades).

Jämställdhet

Fyraårsprogrammet 1997–2000 var det första av fondens arbetsprogram som tydligt tog upp frågan om jämställdhet inte enbart som en berättigad prioritering, utan även som en fråga som på lämpligt sätt måste integreras i allt fondens arbete. Programmet är främst inriktat på lika möjligheter för kvinnor och män, men berör även jämställdhet i samband med ålder och ras och andra aspekter av diskriminering.

Fondens nuvarande arbetsprogram är fast kopplat till främjandet av jämställdhet inom ramen för EU:s politik, så som den förklaras i Amsterdamfördraget, Gemenskapens handlingsplan för lika möjligheter 1996–2000, europeiska sysselsättningsstrategin och kommissionens sociala handlingsplan 1998–2000. Grundläggande för kommissionens integrerande politik är tanken att jämställdhet skall integreras i all relevant gemenskapspolitik. Integration betyder att en strategi skall utarbetas för att *ändra den allmänna debatten om forskning och politik* så att alla strategier innehåller ett element av jämställdhetsperspektivet och att det alltid tas hänsyn till jämställdhetsfrågor inom alla politiska områden.

Det är dock inte tillräckligt att anta denna integrerande strategi. Det krävs också positiv särbehandling, det vill säga att projekten skall tillhandahålla specifika verktyg för att stärka och verkställa jämställdhet. Därför måste en dubbelriktad ansats antas. Detta framgår också av 1999 års Europeiska sysselsättningsriktlinjer, där en av de fyra pelarna (den fjärde pelaren) uteslutande är ägnad åt lika möjligheter för kvinnor och män. Därutöver krävs integration i de andra tre pelarna (anställbarhet, anpassningsförmåga och företaganda).

I det rullande fyraårsprogrammet 1997–2000 fastställdes tre huvudmål för hur det skulle kunna bidra till att anta denna utmaning, nämligen följande:

- Dokumentera och utvärdera strategier för att främja tillämpning av lika möjligheter på arbetsplatsen och i samhället i allmänhet.

Denna målsättning är nära förknippad med det europeiska politiska målet att ge kvinnor och män möjlighet att kombinera arbete med familjeliv och med sådan politik som främjar jämställdhet vad gäller tillgång till möjligheter på arbetsmarknaden och till bra arbetsvillkor.

- Undersöka hindren för och möjligheterna till ökad jämställdhet och större deltagande i beslutsprocessen för de som är utsatta för direkt eller indirekt diskriminering.

Ett uppfyllande av detta mål kommer att bidra till Europeiska kommissionens arbete om att främja en jämn könsfördelning i beslutsprocessen, både på arbetsplatsen och i samhället i stort.

- Redovisa och analysera vilken inverkan stora utvecklingar som informationssamhället, europeiska monetära unionen och den föränderliga arbetsmarknaden har för lika möjligheter för kvinnor och män och andra diskriminerade grupper.

Målsättningarna för den europeiska politiken på detta område är att främja jämställdhet i en föränderlig ekonomi och att mobilisera aktörer i näringsliv och samhälle för att uppnå lika möjligheter, i synnerhet på områdena utbildning, yrkesutbildning och arbetsmarknaden.

I arbetsprogrammet för år 2000 har man antagit en tvåvägsstrategi. Integrerande insatser och projekt som syftar till positiv särbehandling har kombinerats, då de utgör en del av fondens pågående rullande fyraårsprogram. Vidare kommer man att även se på både jämställdhet mellan kvinnor och män och andra jämställdhetsfrågor under det kommande året. Dock kommer man att huvudsakligen koncentrera sig på lika möjligheter för kvinnor och män. Den andra jämställdhetsfrågan som delvis kommer att stå i fokus är åldersperspektivet, där fonden kommer att bygga vidare på det arbete som gjorts om den europeiska befolkningens åldrande.

Följande projekt berör främst jämställdhetsutmaningen.

Att främja jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsplatsen

Projektet inleddes 1999 och visar hur företag i åtta europeiska länder försöker främja lika möjligheter och förbättra arbetsvillkor och -förhållanden genom jämställdhetsplaner. Initiativen bakom utarbetandet av jämställdhetsplanerna kommer att analyseras, precis som själva planerna samt genomförandet och kontrollen av dem.

År 2000 kommer en första analys av 24 jämställdhetsplaner att ha gjorts. Nationella rapporter kommer att upprättas och en sammanfattning att utarbetas.

Under året kommer därutöver en workshop att organiseras för att sprida och diskutera resultaten samt för att göra en uppskattning av det framtida forskningsbehovet politiska beslutsfattare i Europa kan ha på detta område. (Projekt nr 0215. Projektledare: M. Latta/P. Paoli).

Sysselsättning, familj och sociala aktiviteter

Projektet, som inleddes i slutet av 1998 i åtta medlemsstater, undersöker och analyserar i vilken utsträckning skapande av arbetstillfällen inom sektorn hushållningstjänster, som traditionellt sett varit oavlönat arbete, bidrar till kampen mot arbetslöshet och social utslagning. Projektet berör arbetets kvalitet och arbetsvillkoren för arbete inom sektorn hushållningstjänster och tar särskilt upp vilket samband denna nya sysselsättningsform har med främjande av jämställdhet och förenande av familj och yrkesliv för kvinnor och män.

De nationella rapporterna

- analyserar typen och omfattningen av sysselsättning inom sektorn hushållningstjänster som traditionellt sett varit oavlönat arbete,
- kartlägger egenskaper av de personer som är anställda inom sektorn för hushållningstjänster och deras arbetsvillkor,
- identifierar åtgärder på arbetsplatserna och inom den allmänna politiken som förbättrar möjligheterna för såväl kvinnor som män att förena sysselsättning, familj och sociala aktiviteter,
- bedömer vilken inverkan sysselsättning inom sektorn för hushållningstjänster får på fördelningen av hushållsarbetet och sociala aktiviteter, i synnerhet ur jämställdhetsperspektiv.

De nationella rapporterna kommer att slutföras 1999. År 2000 kommer den sammanfattande europeiska rapporten att publiceras och börja spridas, bl.a. genom ett europeiskt seminarium och workshops i medlemsstaterna.

Genom utarbetande av kortfattade strategidokument kommer resultaten från projektet att kopplas till de viktigaste aktuella frågorna vad gäller sysselsättning och arbetsorganisation, jämställdhet, socialt skydd och social utslagning.

(Projekt nr 0202. Projektledare: R. Anderson/P. Carotenuto).

Hälsa och välbefinnande

Hälsa och välbefinnande fortsätter att stå i centrum för den europeiska politiken. Det råder en bred samstämmighet om att genomförandet av valutaunionen och en stärkt global europeisk konkurrenskraft inte får leda till en försämrad livskvalitet och i synnerhet inte en försämrad arbetslivskvalitet. Tvärtom förväntas arbetssäkerhet och bra arbetsförhållanden leda till förbättrad konkurrenskraft.

Europeiska kommissionens sociala handlingsprogram (1998–2001) är främst inriktat på att modernisera arbetsorganisationen, skapa en hälsosam arbetsmiljö, förbättra statistiska data och identifiera nya yrkesrisker, uppnå jämställdhet och bekämpa diskriminering samt att främja sociala framsteg för alla.

Kommissionens handlingsprogram för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen (1996–2000) betonar sambandet mellan arbetsvillkor och anställbarhet och framhäver vikten av att kontrollera förändringar i arbetsvillkoren. Båda programmen nämner fondens uppgifter för att uppnå dessa mål.

Samarbete med Europeiska arbetsmiljöbyrån i Bilbao har inrättats grundande på samarbetsavtalet från 1998. På så sätt säkerställs komplementaritet och dubbelarbete undviks.

Slutligen inriktar sig EU:s sysselsättningsriktlinjer på behovet av att förbättra anställbarheten, att stärka anpassningsförmågan (genom att främja en modernisering av arbetsorganisationen) och att stärka jämställdhetspolitiken (genom att ta itu med klyftorna mellan könen och genom att förena yrkes- och familjeliv).

Fondens fyraåriga rullande program 1997–2000 anger följande mål på området hälsa och välbefinnande:

- Prioritera en holistisk ansats som grundar sig på förebyggande åtgärder mot faror för hälsa och välbefinnande samtidigt som förebyggande strategier, instrument och incitament identifieras.
- Undersöka nya ansatser för att förbättra livskvalitet, hälsa och välbefinnande och utveckla nya indikatorer för övervakning och

bedömning på och utanför arbetsplatsen, med beaktande av föränderliga arbets- och livsstilmönster och av krav på en förbättrad miljö.

- Identifiera kostnader och nytta i samband med åtgärder för att främja hälsa på arbetsplatsen och privat.
- Uppskatta kvaliteten i och effektiviteten hos offentliga tjänster som påverkar hälsa och välbefinnande.

De aktiviteter som planerats för år 2000 kommer att bidra till EU:s politiska debatt och fondens ovan nämnda mål.

Den tredje europeiska studien om arbetsvillkor kommer att ge en aktuell bild av arbetsvillkoren i EU under år 2000 och trendkurvor som bygger på resultaten från de tidigare undersökningarna från 1991 och 1996 kommer att fastställas. Den insamlade informationen kommer att ge mer detaljerad information i sådana frågor som sektorsprofiler, arbetsvillkor i små och medelstora företag, ålder och arbetsvillkor, arbetsorganisation, kön, tid och tidsmönster (0156). Spridningen av resultaten kommer att stärkas genom direktansluten tillgång till informationen.

Dessutom kommer den flexibla arbetstidens omfattning, struktur och följder att undersökas i ett annat projekt (0106).

Resultaten av undersökningen av sambanden mellan sysselsättningspolitik och arbetsvillkor (0203) kommer att publiceras och spridas. Forskningens fokus ligger på vilken inverkan flexibilitet har på hälsa och arbetsvillkor, på medbestämmande och på utveckling av kvalifikationer.

Följande projekt berör främst hälso- och välbefinnandeområdet.

Bevakning av arbetsvillkoren inom EU

Sedan 1990 och med fem års mellanrum har fonden låtit utföra representativa intervjubaserade undersökningar av hur befolkningen i arbetsför ålder uppfattar sina arbetsvillkor.

Den tredje europeiska undersökningen inleddes 1999. Urvalets storlek ökades för att man skulle få möjlighet att utföra analyser på sektorsnivå. Följande aktiviteter, baserade på eller i samband med granskning av uppgifterna, kommer att genomföras:

- Analys och publicering av undersökningens viktigaste resultat (internt), utvärdering under år 2000.
 - Sekundäranalys av
 - sektorsprofiler,
 - ålder och arbetsvillkor,
 - små och medelstora företag,
 - arbetsorganisation och arbetsvillkor,
 - jobbprofiler,
 - kön,
 - tid och tidsmönster.
 (En rapport och en broschyr/sammanfattning kommer att utarbetas för var och en av dessa frågor.)
 - Upprättande av direktansluten åtkomst till data, inklusive utformning av en webbsida med länkar till andra källor.
- (Projekt nr 0156. Programansvariga: P. Paoli/D. Politis).

Sysselsättningspolitik och arbetsvillkor

Under 1999 har undersökningen analyserat vilken påverkan företagens personalresurspolitik har på arbetsvillkoren sett ur ett brett perspektiv. Däri ingår sådana frågor som hälsa, medbestämmande, kvalifikationer etc. och i synnerhet i hur stor grad de påverkas av olika former av flexibilitet, både intern och extern.

År 2000 kommer projektet att inriktas på publicering och spridning av resultaten.

Vidare kommer olika aspekter av personaluthyrning som en allt oftare förekommande arbetsform på den europeiska arbetsmarknaden att analyseras.

Trots statistiska uppgifter som identifierar en stark korrelation mellan flexibla anställningsformer och dåliga arbetsvillkor, visar kvalitativa undersökningar på en mångfald olika situationer. Vissa fallstudier understryker sambanden mellan flexibilitet, osäkerhet och försämrade arbetsvillkor. Andra understryker vikten av acceptabla arbetsvillkor för visstidsarbetande i och med att anställningsstatusen blir alltmer osäker.

Flexibla anställningsformer är inte enbart ett uttryck för företagsledningars strategier. De uppfyller också ett krav på arbetsmarknaden som ställs av arbetstagare. Blandningen av företagsstrategier och individuell acceptabilitet måste klarläggas.

Därför kommer detta projekt att ha följande tre tyngdpunkter:

- Juridiska aspekter och kollektivavtal för personaluthyrning.
- Omfattningen av denna sorts sysselsättning i de enskilda medlemsstaterna.
- Arbetsmarknadens organisation och segmentering.

(Projekt nr 0203. Projektledare: M. de Nanteuil/P. Paoli/M. Latta).

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling innebär att åstadkomma fortlöpande ekonomisk och social utveckling utan att skada miljö och naturresurser. Kvaliteten i människans verksamhet och utveckling i framtiden anses i allt högre grad vara beroende av denna balans och den växande medvetenheten om de frågor som ingår i begreppet hållbar utveckling återspeglas i hur myndigheter och lagar utvecklats både i Europeiska unionen och i resten av världen.

Fördraget om Europeiska unionen har som ett av sina huvudmål att åstadkomma hållbar utveckling, ett åtagande som understryks och förstärks i Amsterdamfördraget. Detta betyder i praktiken att de politiska beslutsfattarna måste överväga de miljömässiga, likaväl som de ekonomiska och sociala, konsekvenserna av alla politiska initiativ och anpassa lagstiftningen för att säkerställa att Europa kan utvecklas och blomstra på ett hållbart sätt.

Fonden kan spela en särskild roll genom att hjälpa till att uppmuntra denna övergång till ett hållbart förhållningssätt. Fondens särskilda bidrag på detta område, dess ”nisch”, är inom den sociala dimensionen av hållbarhet, i dess breda betydelse, och omfattar sådana frågor som arbetsvillkor, hälsa och säkerhet samt arbetsorganisation. Mot bakgrund av fondens fyrpartsstruktur, med företrädare för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, regeringar och Europeiska kommissionen, väljs forskningsområdena ut så att de återspeglar de gemensamma intressena för arbetsmarknadens parter. Dessa områden har också valts ut så att de skall komplettera Europeiska kommissionens och Europeiska miljöbyråns verksamhet inom forskning om hållbar utveckling.

Målsättningarna för fondens arbetsprogram på området hållbar utveckling kan sammanfattas enligt följande:

- Att öka medvetenheten om dessa frågor och främja ändrat förhållningssätt inom näringslivet, i synnerhet i små och medelstora företag så att det sker en utveckling mot hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

- Att analysera vilken inverkan nya instrument har som syftar till att balansera konkurrenskraft och sysselsättningsmål med hållbar produktions- och konsumtionspolitik och med förbättrade levnads- och arbetsvillkor.
- Att bidra till att utveckla tanken om delat ansvar för de främsta aktörerna i politik och handlingsplaner i syfte att genomföra en hållbar utveckling.

Fondens strategi för att uppnå dessa mål är att förse arbetsmarknadens parter med olika instrument som kan hjälpa till att balansera konkurrenskraft och sysselsättningsmål med hållbar produktions- och konsumtionspolitik och med förbättrade levnads- och arbetsvillkor.

Under perioden 1997–1999 var fondens forskningsverksamhet koncentrerad till utformningsmetoder, miljöstyrningssystem i samband med hälsa och säkerhet, ekonomiska incitament för att förbättra yttre miljö, arbetsmiljö och olika utbildningsinitiativ. På vart och ett av dessa områden var avsikten att förse de främsta beslutsfattarna och utformningsaktörerna med idéer, verktyg och informationsnät för att hjälpa dem att utveckla en helhetsstrategi för att förbättra miljö och arbetsmiljö. Vad gäller spridning av resultaten har en omfattande del av fondens webbsida tillägnats hållbar utveckling.

År 1999 förde fonden samman arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer med företrädare för regeringar och icke-statliga organisationer för att diskutera vilken roll arbetsmarknadens parter spelar i den hållbara utvecklingen. Ur denna konferens emanerade en mängd förslag till fondens kommande arbetsprogram. Vissa av rekommendationerna har införlivats i arbetsprogrammet för år 2000.

Allmänt sett kommer fondens program för hållbar utveckling att gå in i en konsoliderings-, spridnings- och diskussionsfas år 2000. Som en del av det pågående projektet om design för hållbar utveckling, föreslås en europeisk konferens om hållbar utveckling i små och medelstora företag, som kommer att föra samman en mängd av fondens initiativ, i synnerhet ekonomiska och skattemässiga instrument för hållbar utveckling och utbildning inom små och medelstora företag till förmån för hållbar utveckling, och initiativ som avser hållbarhetsinriktade små och medelstora företags och/eller mikroföretags arbete.

Följande projekt berör främst området hållbar utveckling.

Design för hållbar utveckling

Detta projekt som inleddes 1997 syftar till ett ökat engagemang från arbetsmarknadens parter sida vid utarbetandet av ändamålsenliga program som syftar till att säkerställa en utveckling mot hållbarhet, förbättrad hälsa och ökad sysselsättning. Ett antal initiativ har tagits för att utveckla ytterligare verktyg, informationsnätverken och utbildningen för de huvudaktörer som arbetar med att åstadkomma hållbar produktion, t.ex. näringslivet, arbetsmarknadens parter och utformare.

Möjligheterna att skapa ökad sysselsättning genom hållbar utveckling studeras. Projektet knyter samman miljö och arbetsvillkor och undersöker vilken inverkan miljöstyrning har på hälsa och säkerhet och vice versa samt hur effektiva åtgärder som tar hänsyn till båda dessa aspekter kan utformas. Inom ramen för projektet studeras vilken effekt en strategi som bygger på förnyelsebara resurser har på miljö, skapande av arbetstillfällen och livskvalitet. Praktiska exempel på hållbar produktion och konsumtion som förbättrar miljö, hälsa och sysselsättning kommer att ges.

Under år 2000 kommer fonden att följa upp de förslag som gjordes av arbetsmarknadens parter vid 1999 års europeiska konferens om arbetsmarknadsparternas roll för att skapa hållbar utveckling genom att organisera en europeisk konferens om hållbar utveckling i små och medelstora samt nystartade företag. Nyföretagare, små och medelstora företag samt mikroföretag i Europa spelar en avgörande roll för hållbar utveckling genom att vara en drivande innovativ kraft. Ett antal av fondens forskningsprojekt som t.ex. Design för hållbar utveckling (0204), Ekonomiska och skattemässiga instrument för hållbar utveckling (0205) och Utbildning inom små och medelstora företag till förmån för hållbar utveckling (0206) har tagit upp frågan om hur man kan stödja små och medelstora företag så att de kan agera på ett hållbart sätt. Syftet med denna konferens är att föra samman dessa erfarenheter.

Konferensen kommer att diskutera de små och medelstora företagens roll för att uppnå en hållbar utveckling, lägga fram stödsystem för innovativa och nya företag, ge praktiska exempel och diskutera frågor som är viktiga för

politiska beslutsfattare på området hållbar utveckling. Två separata möten planeras – ett för små och medelstora företag och ett för politiska beslutsfattare.

(Projekt nr 0204. Projektledare: H. Litske/M. Miller).

Ekonomiska instrument för hållbar utveckling: att förbättra den fysiska miljön och arbetsmiljön

En översikt av tillämpningen av ekonomiska och skatteinstrument i både fysisk miljö och arbetsmiljö har tagits fram med utgångspunkt i fondens tidigare arbete och aktiviteter på annat håll (t.ex. Europeiska kommissionen, Europeiska miljöbyrån, OECD). Arbetet inleddes 1997 i form av ett pilotprojekt baserat på två länder i Europa. Under 1998 utsträcktes pilotprojektet till att omfatta ytterligare länder för att få en grund för kartläggning av fördelarna med ett harmoniserat förhållningssätt till den fysiska miljön och arbetsmiljön och ge en mer heltäckande bild av situationen. Denna forskning avslutades 1999. År 2000 kommer en sammanfattning av fondens arbete att utarbetas för politiska beslutsfattare.

(Projekt nr 0205. Projektledare: H. Litske/M. Miller).

Utbildning inom små och medelstora företag till förmån för hållbar utveckling

Detta projekt syftar till att identifiera de särskilda utbildningsbehov som finns i små och medelstora företag och hur dessa skall kunna tillfredsställas på olika nivåer i utbildningssystemet (grundskola, gymnasium, högskola) och av olika aktörer (myndigheter, utbildnings- och yrkes utbildningsinstitutioner, arbetsmarknadens parter etc.) som en led i strävan efter en hållbar utveckling med möjligheten att genom denna process bidra till att skapa sysselsättning.

Arbetet, som består av en enkätundersökning och fallstudier, kommer att inbegripa utarbetandet av yrkesprofiler och undersöka hur kraven kan tillgodoses av de befintliga strukturerna. Vidare skall man undersöka i vilken omfattning det kan vara nödvändigt att införa ändringar och nya åtgärder avsedda för små och medelstora företag, varvid hänsyn tas till nationella och regionala skillnader och traditioner. Utbildningsbehoven och hur tillsynsmyndigheter reagerar på dem kommer likaså att undersökas, eftersom det sätt på vilket myndigheterna tolkar behoven och fullgör sina uppgifter

kan ha en avgörande inverkan på små och medelstora företag och om dessa väljer att hantera nuvarande och framtida behov.

En utvärdering och jämförande analys av resultaten från de nationella studier som genomförts kommer att ge fonden möjlighet att dra slutsatser om möjliga åtgärder på europeisk nivå och på nationell nivå. Under år 2000 kommer en sammanfattande rapport att utarbetas. En databas över utbildnings- och yrkesutbildningsaktiviteter inrättades 1999 och finns tillgänglig under den del av fondens webbplats på Internet som omfattar hållbar utveckling. År 2000 kommer denna information att utvidgas i samarbete med Cedefop.

(Projekt nr 0206. Projektledare: M. Miller/H. Litske).

Social sammanhållning

I Amsterdamfördraget har främjandet av tillträde till arbetsmarknaden framhållits som en av EU:s prioriterade områden och de ökande samhälleliga riskerna i samband med social utslagning och det närliggande problemet diskriminering allmänt understrukits. Sambanden mellan sysselsättnings- och socialpolitik, och behovet av en sammanhängande blandning av strategier, utgör ett centralt tema inte bara i EU:s sysselsättningsriktlinjer, utan även i de nya bestämmelserna för strukturfonderna och de breda ekonomiska målen för 1999. Social utslagning och åtgärder för att bekämpa marginalisering är en huvudpunkt i kommissionens sociala handlingsprogram 1998–2000 med tyngdpunkt på positiva mål och åtgärder för att främja integration och delaktighet.

Fondens arbete för år 2000 har utarbetats i samklang med det arbete som utförs på annat håll, men också efter samråd med nyckelgrupper som t.ex. arbetsmarknadens parter och icke-statliga organisationer. Den roll som dessa nyckelgrupper, och i synnerhet medborgarna, spelar – som tjänsteanvändare, medlemmar i lokala organisationer och personer som upplever social utslagning – har varit en röd tråd i fondens arbete. Detta är kopplat till två nyckelområden bakom den nuvarande politiken, nämligen främjandet av aktivt medborgarskap och ett samordnat arbete från de berörda nyckelgruppernas sida. Temerna medbestämmande, partnerskap och engagemang, och även det mer problematiska empowerment, återfinns i det nuvarande programmet.

Naturligtvis bygger de nuvarande projekten på lärdomar som dragits ur tidigare arbete, vilket i stor grad inbegriper fallstudier över innovationer och reformer, experiment och bra metoder. Vissa delar av det nuvarande arbetsprogrammet, som t.ex. projektet om offentliga tjänster (0209) utvidgar denna ansats samtidigt som det syftar till att täcka informationsluckorna i de tidigare arbetena och kritiskt undersöka den nya utvecklingen för att bekämpa utslagning. Annat arbete, som t.ex. forskning om samordning av sysselsättnings- och välfärdspolitik (0194) har till syfte att koppla de lärdomar man dragit av bra metoder på lokal nivå till en bredare omformulering av social välfärdspolitik och sociala trygghetssystem. Mer allmänt, och i synnerhet under detta sista år av det rullande fyraårsprogrammet, avser arbetet att dra lärdomar av tidigare forskning och

praktiska erfarenheter (projekt nr 0220) och förmedla dessa lärdomar på ett sätt som är meningsfullt för de politiska beslutsfattarna.

Målsättningarna för utmaningen om social sammanhållning som fastställts i den allmänna ramen för aktiviteterna under år 2000 är följande:

- Undersöka och bedöma begreppen aktivt medborgarskap och aktiv socialpolitik och hur de påverkar den nuvarande utvecklingen.
- Undersöka hur allmän offentlig politik kan stödja effektiva lokala strategier som syftar till att skapa social sammanhållning.
- Genomskåda dokumentation om mekanismer och processer för att analysera de faktiska resultaten av innovativ utveckling i politik och praxis.

Det pågående projektet om välfärdsreformen (0194) har fått uttömmande information från resultaten från fondens konferens om nya riktningar inom social välfärd som hölls 1996 under det irländska ordförandeskapet, och även av kommissionens senare analys av minimiinkomster inom EU. Forskningsramen bygger på en genomgång av aktiverande politik som samlats i fondens publikation *Linking Welfare and Work*. Mekanismer som kan samordna sysselsättnings- och socialpolitik och deras implementeringsmetoder identifieras av ny forskning på området och omfattar även exempel på strategier, som t.ex. lokala partnerskap som har undersökts i tidigare studier. Effektiviteten av olika strategier för att öka anställbarheten är en central fråga och projektet kommer att analysera resultaten av innovativ utveckling och samtidigt belysa de aktiveringsstrategier som understryks i målsättningarna. Det finns starka samband till sådana frågor som tillträde till arbetsmarknaden för missgynnade grupper, vilket betonas i målsättningarna för sysselsättningsutmaningen.

Projektet Arbetslivs- och servicekvalitet inom sociala tjänsteinsatser (0209) bygger på resultaten från en tidigare studie om offentliga tjänster och social utslagning, men fokus ligger nu på hur utvecklingen av mer integrerade och effektivare tjänster påverkar arbetsvillkoren och kvaliteten på personalens arbetsliv och även på effekten på tjänstekvaliteten enligt användarna. Återigen bygger detta arbete på tidigare studier av grupper som löper risk för social utslagning, t.ex. om äldreomsorg i hemmet, men även på analyserna av

förändringar i arbetsvillkor, vilka dokumenterats under verksamhetsområdet hälsa och välbefinnande. Utvecklingen av vårdtjänster ställer frågor kring skillnaderna i erfarenheter för kvinnor och män, vilket tas upp under verksamhetsområdet jämställdhet. Skapande av arbetstillfällen inom offentliga tjänster, och kvaliteten på dessa arbetstillfällen, står i direkt relation till flera av sysselsättningsriktlinjerna och frågor om kvaliteten på dessa tjänster har starka samband till den oro som uttryckts på den senaste tiden i kommissionens meddelanden om socialt skydd.

Arbetet under år 2000 kommer att koncentreras på förberedelse och spridning av de sammanfattande europeiska rapporterna för de två huvudprojekten (0204 och 0209). Detta kommer att vara kopplat till en fortsatt spridning av resultaten från de nationella undersökningarna och stöd till workshops och konferenser.

Lärdomarna från fondens forskning om social utslagning och åtgärder för att främja social sammanhållning under det senaste decenniet kommer att sammanfattas, varvid särskild tonvikt kommer att läggas vid hur effektiva olika strategier är för att förbättra situationen för personer som marginaliserats av sociala och ekonomiska förändringar. Rapporten (projekt nr 0220) kommer att undersöka vilken roll olika aktörer spelar för att stimulera, genomföra och styra förändringen. Denna utvärdering av vilka lärdomar som dragits av fondens arbete om social utslagning, och vilket bidrag det givit, kommer också att behandla nya politiska frågor, utvidgningen av unionen och effektiv spridning av resultaten av vårt arbete. Det fortsatta och förstärkta utarbetandet av viktiga resultat från befintligt arbete förblir en viktig uppgift, kanske ännu mer mot bakgrund av den nya kommissionen och det nya parlamentet, men också på grund av den nya prioritet på EU-nivå som givits politik som bekämpar social utslagning.

Följande projekt berör främst området social sammanhållning.

Samordning av integrerade initiativ för att sammanlänka välfärds- och sysselsättningspolitik

Undersökningen som påbörjades 1999 syftar till att dokumentera och analysera samordningen mellan välfärds- och sysselsättningspolitik såväl på politisk nivå som i praktiken samt i vilket förhållande de står till användarnas behov. Projektet undersöker såväl sambanden mellan lokal, regional och

nationell politik som mekanismerna för genomförandet av dem på olika nivåer. Undersökningen bygger i huvudsak på kvalitativa data (djupintervjuer och fallstudier).

Under år 2000 kommer nationella workshops att organiseras i medlemsstaterna för att sprida och validera de nationella resultaten. Utarbetandet av en europeisk sammanfattning av resultaten kommer att inledas. Undersökningar kommer också att göras om karakteristika för minimiinkomsttagare i 15 medlemsstater, vilket innebär att uppgifter som hittills inte varit tillgängliga på europeisk nivå samlas in och sammanställs. (Projekt nr 0194. Projektledare: A. Parent-Thirion/R. Anderson).

Arbetslivs- och servicekvalitet inom sociala tjänsteinsatser

Undersökningar inleddes 1998 i tio medlemsstater i syfte att analysera hur reformer inom offentliga tjänster (hälsa, utbildning, socialtjänst, boende, sysselsättning, socialförsäkring) tillgodosåg de mångfacetterade behoven hos missgynnade användargrupper på ett mer integrerat och effektivt sätt.

Projektet

- bedömer effekterna av reformer och modernisering av arbete och arbetsvillkor för personal i den offentliga sektorn,
- undersöker vilka följder ändrade arbets- och arbetslivsmönster inom den offentliga sektorn kan få för kvaliteten och tillhandahållandet av sådana tjänster,
- bedömer i vilken utsträckning åtgärder för bättre tjänstekvalitet motsvarar tjänsteanvändarnas behov och önskemål.

De nationella undersökningarna slutfördes 1999 och upprättandet av en sammanfattande europeisk rapport har inletts. Denna rapport kommer att publiceras och spridas fr.o.m. år 2000. De detaljerade fallstudierna kommer att redigeras och presenteras i en fallbok med viktiga lärdomar om metoder för att förbättra arbetsvillkor och tjänstekvalitet.

(Projekt nr 0209. Projektledare: R. Anderson/P. Carotenuto/A. Parent-Thirion).

Vägar till social integration: ändrade rättigheter, roller och samhällsansvar

Under det senaste decenniet har fonden slutfört en serie projekt och andra aktiviteter som syftar till att informera politiska beslutsfattare i frågor om social sammanhållning. Både Amsterdamfördraget och kommissionens sociala handlingsprogram ger förnyad kraft åt åtgärder för att främja social integration. Projektet kommer att ge en översyn av resultaten av fondens arbete i följande syften:

- Undersöka hur effektiva de metoder är som används för att öka integrationen av de som marginaliserats till följd av sociala och ekonomiska förändringar.
- Dokumentera viktiga lärdomar och strategier för att bygga ett mer integrerande samhälle.
- Identifiera nya forskningsområden för nästa decennium.

Detta projekt kommer att analysera och syntetisera de viktigaste resultaten från ett antal projekt som genomförts under fondens två senaste fyraårsprogram.

Arbetet kommer att inledas i början av 2000 genom utarbetandet av en rapport som skall diskuteras under ett seminarium med politiska beslutsfattare under hösten samma år. Rapporten kommer sedan att omarbetas och publiceras.

(Projekt nr 0220. Projektledare: R. Anderson/A. Parent-Thirion).

Medbestämmande

Medbestämmande är fortfarande en viktig beståndsdel av den europeiska sociala modellen. I ett snabbt föränderligt samhälle är större deltagande från de viktigaste sociala aktörernas sida i beslutsfattandet och i genomförandet av politiken en viktig komponent för hur man skall komma tillrätta med större förändringar i ekonomi (liberalisering, globalisering), teknik (informationssamhället), miljö (hållbar utveckling) och samhälle (större välbefinnande kombinerat med större klyftor). Politiken bör stödja eller inrätta en ram för effektiva processer för ”äkta” medbestämmande, eftersom effektiva förändringar, snabb anpassningsförmåga och social sammanhållning till en avgörande del är beroende av äkta deltagande.

Europeiska unionen har svarat på dessa utmaningar genom att stärka och omorganisera den europeiska sociala dialogen, genom att införa och stödja en dialog med medborgarna med hjälp från europeiska socialpolitiska fora, genom att omorganisera strukturfonderna för att involvera lokala initiativ och aktörer i större grad och genom att systematiskt utveckla en heltäckande strategi som omfattar olika organisationer bland arbetsmarknadens parter på europeisk nivå och andra icke-statliga organisationer och sammanslutningar som är verksamma inom europeisk social- och sysselsättningspolitik.

Den politik som krävs för att ta itu med de massiva sociala och strukturella förändringar Europeiska unionen står inför, och de val dessa medför, kommer inte enbart att kräva ett mer effektivt genomförande av befintliga mekanismer, utan även en utveckling av nya strukturer, rutiner och processer för att involvera nyckelaktörer. En särskild utmaning ligger i att förbättra ”gräsrotternas” – medborgarnas och arbetarnas – medverkan, såväl i syfte att stärka ansvarstagandet, öppenheten och demokratin som för att utveckla mer effektiva lösningar som kan genomföras på ett mer effektivt sätt.

I sin egenskap som fyrdelad organisation, där arbetsmarknadens parter ingår som en av hörnstenarna, har fonden en ”naturlig roll” att spela i EU:s heltäckande strategi. Dess specifika roll vad gäller arbetar- och medborgardeltagande är

- att undersöka innovativa former för medbestämmande, som har potential att stärka ekonomisk, social och miljömässig utveckling,

- att rapportera och utvärdera nuvarande metoder för medbestämmande i medlemsstaterna och på EU-nivå,
- att organisera erfarenhetsutbyte och dialog mellan alla berörda aktörer.

I det rullande fyraårsprogrammet (1997–2000) har fyra huvudmål ställts upp för medbestämmandeutmaningen, nämligen

- att övervaka och utvärdera befintliga såväl som nya metoder för medbestämmande på arbetsplatsen i samband med en avvägd ansats för utvecklingar vad gäller ekonomi, samhälle och miljö,
- att söka innovativa ansatser (nya ämnesområden, nya samarbetsformer, nya partnerskap) på olika nivåer och i olika sammanhang på arbetsplatsen och inom det övergripande samhället,
- att undersöka begreppet aktivt medborgarskap, i synnerhet i samband med frågor som rör sysselsättning och socialt skydd,
- att bedöma bidraget från strategier för information till användare som är engagerade i att förbättra effektivitet i offentliga tjänster och på området hållbar konsumtion.

Under genomförandet av det pågående fyraårsprogrammet har fonden kunnat identifiera nya trender vad gäller medbestämmande (t.ex. ”direkt” medbestämmande, mer integrerade former av medverkan) inom ramen för de senaste 30 årens stora omvälvningar i Europa, som t.ex. EMU. Undersökningarna och dialogen har också pekat på viktiga framtida utmaningar för de olika aktörerna och politiska beslutsfattarna, t.ex. den stora klyftan mellan retorik och verklighet.

I arbetsprogrammet för år 2000 kommer fonden att undersöka nya trender vad gäller utvecklingen av ekonomisk delaktighet och pakter för sysselsättning och konkurrenskraft i Europa. Bedömningen av vilka sociala följder EMU kan få och de praktiska erfarenheterna av europeiska företagsråd blir också en huvudfråga. Löpande initiativ som *Glossarium och databas om sysselsättning och arbetsmarknadsförhållanden i Europa* (Emire), brukarnas roll för offentliga socialtjänster och ”aktivt medborgarskap” kommer att fortsätta. Frågan om ekonomisk delaktighet kommer att utgöra en viktig del av översynen av resultaten av fondens arbete på området för social sammanhållning under de senaste åren.

Följande projekt berör främst utmaningen om medbestämmande.

Glossarium och databas om sysselsättning och arbetsmarknadsförhållanden i Europa

Sedan mitten av 1980-talet har en internationell grupp experter sammanställt en serie ordlistor, som vardera täcker en medlemsstat i gemenskapen. Kärnan i dessa ordlistor består av 600–1 000 nyckeltermmer inom områdena sysselsättning och arbetsmarknadsrelationer, med kontextuella förklaringar till deras betydelse och referenser till relevanta bestämmelser, nyligen förkunnade domar och problem vad gäller praktisk tillämpning samt en del med litteraturhänvisningar. Huvudområdena omfattar den allmänna ramen för arbetsmarknadsrelationer, kollektivavtal, medbestämmande, samråds- och informationsförfaranden, personalpolitik, arbetsmarknadskonflikter och hur dessa biläggs, individuella sysselsättningsfrågor, anställningsvillkor och arbetsförhållanden och socialförsäkring.

Under år 2000 kommer arbetet fortsätta med följande:

- Utgivning av den svenska volymen på engelska.
- Utgivning i Danmark och Sverige av respektive språkutgåva.
- Slutredigering av den finska volymen.

(Projekt nr 0118. Programansvariga: H. Kreigers/M. de Boer).

Information till och samråd med anställda i europeiska multinationella företag

Framväxten av europeiska företagsråd har spelat en viktig roll i utvecklingen av systemet för arbetsmarknadsrelationer och särskilt på europeisk nivå. Sedan 1990 har fonden följt inrättandet av europeiska företagsråd och bidragit med olika initiativ för att göra jämförande analyser och genom att organisera en dialog mellan arbetsmarknadens parter. Perioden mellan 1995 och 1999 publicerade fonden i samarbete med kommissionen fyra volymer om frivilliga överenskommelser om europeiska företagsråd och tre jämförande analyser av befintliga överenskommelser. Den inrättade också en databas med 400 överenskommelser som finns tillgängliga på fondens webbsida på Internet.

År 2000 kommer fonden att granska och identifiera praktiska behov av företags- och arbetstagarrepresentation vad gäller verksamheten i och

spridningen av europeiska företagsråd. En arbetsgrupp kommer att inrättas som skall undersöka de konkreta behoven hos arbetsmarknadens parter, företags- och arbetstagarrepresentanter och besluta om lämpliga metoder. Dessutom kommer överenskommelser enligt artikel 6 att göras tillgängliga via Internet.

(Projekt nr 0116. Projektledare: H. Krieger/K. O'Kelly).

De sociala konsekvenserna av EMU

År 1999 anslöt sig elva EU-medlemsstater till den ekonomiska och monetära unionen (EMU) som syftar till att fullborda den gemensamma marknaden med eurovalutan 2002. Denna viktiga ekonomiska förändring kommer att få betydelsefulla följder för levnads- och arbetsvillkoren i alla de 15 medlemsstaterna.

Projektets målsättning är att öka förståelsen för den inverkan EMU kan få på arbetsmarknadsrelationerna, anställningsvillkor och arbetsförhållanden på europeisk och nationell nivå, bransch- och företagsnivå. Projektet inleddes 1999 med två litteraturoversikter över ämnet.

Med anledning av förslagen i det preliminära arbetet rekommenderade styrkommittén 1999 att en ny analys på företagsnivå skulle företas om vilken inverkan EMU får på arbetsvillkor, löner, arbetsorganisation, personalpolitik och sysselsättning. Fallstudier kommer att genomföras inom bank-, transport- och metallbranscherna i sex länder: Tyskland, Spanien, Frankrike, Nederländerna, Finland och Förenade kungariket. Rapporter på företagsnivå har upprättats 1999.

Under år 2000 kommer en konferens om EMU:s inverkan på ledning av företagspersonal att organiseras och ytterligare undersökningar kommer att inriktas på globaliseringen och EMU:s bidrag till europeiseringen av arbetsmarknadsrelationerna på EU- och branschnivå.

(Projekt nr 0200. Projektledare: T. Kauppinen/S. Demetriades).

Ekonomisk delaktighet – struktur och omfattning i Europeiska unionen

År 1999 inledde fonden projektet med en översikt av ämnet grundad på EPOC:s undersökning. Den undersökte också förhållandet mellan ekonomisk delaktighet och direkt medbestämmande. En andra studie

ägnades åt utvecklingen av en konceptuell struktur, en beskrivning av nuläge, trender och diskussioner samt åt att identifiera kunskapsluckorna vad gäller ekonomisk delaktighet. En första workshop med experter anordnades i september 1999.

Detta projekt tillämpar jämförande metoder för att klarlägga den ekonomiska delaktighetens struktur och omfattning, i synnerhet vad gäller former av delat ägande, i ett antal medlemsstater och för att identifiera allmänna trender inom EU. Det kommer att bedöma vilken inverkan ekonomisk delaktighet får på företagens ekonomiska styrka och möjlighet att erbjuda sysselsättning samt att undersöka dess inverkan på andra former av medbestämmande och på kollektivförhandlingar.

Som ett första steg under år 2000 kommer ett antal fallstudier att genomföras som kommer att skapa en ram åt de olika strategier som framkommit och hänvisa till möjliga framtida utvecklingar av arbetsmarknadsrelationssystem inom EU.

(Projekt nr 0218. Projektledare: K. O'Kelly/H. Krieger).

Kapitel 2

Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer

Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer inrättades hösten 1996 och har en särskild betydelse i fondens program, då det utgör en kontinuerlig informationsaktivitet.

Europeiska observationsorganet för arbetsmarknadsrelationer, EIRO

Observationsorganets främsta uppgift är att samla in och tillhandahålla tillförlitlig och aktuell information och analysera relationerna mellan arbetsmarknadens parter – och att därvidlag täcka de viktigaste händelserna och frågorna vad gäller kollektivförhandlingar, samråd och social dialog i EU:s medlemsstater och Norge samt på övergripande EU-nivå – och att sammanfatta och sprida denna information via en elektronisk databas.

Ett internationellt forskningslag bestående av 16 nationella centra (gemenskapens 15 medlemsstater och Norge) och ett centrum på EU-nivå kommer att ge faktisk input till databasen i form av nyheter, längre artiklar och jämförande ämnesrelaterat material, som redigerats av en grupp redaktörer så att stil och format blir enhetliga för publicering.

Databasen *EIRO*Online är observationsorganets viktigaste produkt och utgör en unik informationskälla för arbetsmarknadsrelationer i Europa genom att

- tillhandahålla heltäckande, tillförlitliga, korrekta och aktuella rapporter om de viktigaste händelserna och frågorna vad gäller arbetsmarknadsrelationer i Europa samt att placera denna utveckling i sitt rätta sammanhang,

- tillhandahålla skräddarsydd service till de specifika behoven hos målgruppen, som i huvudsak består av användare och politiska beslutsfattare bland arbetsmarknadens parter, statliga organisationer och gemenskapsinstitutioner,
- tillhandahålla jämförbara uppgifter om liknande utvecklingar över tiden i olika medlemsstater och Norge,
- lägga fram jämförande studier inom olika ämnesområden som berör arbetsmarknadsrelationer.

De viktigaste tryckta publikationerna är *EIRObserver*, som utkommer varannan månad tillsammans med jämförande tematiska komplement (baserade på observationsorganets jämförande studier) samt *Annual Review* som beskriver trender på området för arbetsmarknadsrelationer. Den elektroniska databasen, *EIROOnline*, är fullt tillgänglig för allmänheten via Internet (<http://www.eiro.eurofound.ie/>).

Observationsorganet är starkt kopplat till de verksamhetsområden som fondens fyraårsprogram berör. Databasen *EIROOnline* innehåller artiklar om den senaste utvecklingen i medlemsstaterna på de områden som täcks av fondens sex verksamhetsområden. Jämförande studier har på ett mer djuplodande och analytiskt sätt behandlat ämnen som är av särskilt intresse för sådana verksamhetsområden som sysselsättning, jämställdhet och arbetsmarknadsrelationer/medbestämmande. Bland relevanta jämförande EIRO-studier återfinns:

- Jämställdhet och kollektivförhandlingar i EU.
- Arbetsmarknadens parter och rasism: följderna av den gemensamma europeiska förklaringen.
- EU:s överenskommelse och direktiv om föräldraledighet: följder för lagstiftning och praxis.
- Kollektivförhandlingar och fortsatt yrkesutbildning i Europa.
- Flexibel arbetstid i Europa.
- Följderna av europeiska företagsråd.
- Arbetstagarrepresentation på styrelsenivå i Europa.
- En ny arbetsorganisation: grönboken och utvecklingen i medlemsstaterna.
- Arbetsmarknadsrelationer i små och medelstora företag.
- ”Europeiseringen” av arbetsmarknadsrelationerna.
- Kollektivförhandlingar om anställning i Europa.

Observationsorganets *Annual Review* ger en överblick över utvecklingen av arbetsmarknadsrelationer i alla EU-länder och i Norge samt på övergripande EU-nivå. De ämnesområden som tas upp i rapporten kretsar främst kring skapande av arbetstillfällen, jämställdhet, medbestämmande och följderna av EMU på arbetsmarknadsrelationerna i medlemsstaterna.

Observationsorganet kommer att fortsätta att verka i sin nuvarande form och styrkommittén kommer att regelbundet se över dess pågående verksamhet. Under året kommer observationsorganets verksamhet att i viss mån balanseras, så att den motsvarar användarnas önskemål samtidigt som det jämförande materialet kommer att utökas ytterligare. Vid sidan av de jämförande studierna kommer regelbundna jämförande aktualiseringar att ske i sådana frågor som utvecklingen av lön och arbetstid, medan *Annual Review* mer i detalj kommer att behandla trender i arbetsmarknadsrelationer på europeisk nivå. Till ämnesområden som det planerats jämförande studier i hör

- sektorsvisa studier av utvecklingen av arbetsmarknadsrelationer inom sådana sektorer som transport och ”kunskapsindustrin”, t.ex. programvaruutveckling,
- arbetsmarknadsrelationer och den åldrande arbetskraften,
- utstationering och arbetsmarknadsrelationer,
- arbetsmarknadens parter och arbetstagare med funktionshinder,
- prestationsbaserad lön i Europa,
- medling och strejk-/konfliktbestämmelser,
- hantering av kollektiva uppsägningar i EU:s medlemsstater.

Ytterligare arbete kommer att läggas på hur man i framtiden skall integrera information från kandidatländerna i Central- och Östeuropa i samarbete med kommissionen och kandidatländerna.

(Projekt nr 0188. Programansvariga: T. Kauppinen/S. Demetriades/ F. Murray/B. Schmidt).

Kapitel 3

Allmänna debatt- och diskussionsaktiviteter

Med utnyttjande av styrelsens fyrpartsstruktur och med hjälp av andra organisationer när så är nödvändigt, fungerar fonden som ett forum där de viktigaste samhällsaktörerna kan utbyta åsikter och erfarenheter på basis av vetenskapligt framtagen kunskap och information.

Denna dialog mellan experter och politiska företrädare ger ett mervärde till fondens forskning genom att den knyts till den politiska dagordningen.

Vissa debatt- och diskussionsaktiviteter ingår i de projekt som presenterades i de föregående kapitlen. Dessutom kommer fonden att anordna följande aktiviteter:

Nya former för arbetsorganisation: konferensen om arbetsekologi

Under de senaste tio åren har gemensamma konferenser hållits i samarbete med Ecology of Work Conference Inc. (USA), där målet har varit att föra samman representanter för företagsledningarna och anställda för att visa exempel på framgångsrika modeller för ändring av arbetsorganisationen och att jämföra olika och gemensamma strategier som tillämpats på arbetsplatser i Europa, Nordamerika och Japan samt i företag från andra handelsblock.

Efter den mycket framgångsrika sjätte europeiska konferensen om arbetsekologi som hölls i Bonn som en del av det tyska EU-ordförandeskapets program i samarbete med European Work Organisation

Network, kommer en sjunde konferens att äga rum i fondens konferenscenter i maj 2001. Denna konferens skall sammanföra de nyaste och mest innovativa erfarenheterna av förändringar i arbetsorganisationen och diskutera dem mot bakgrund av det oförändrade konkurrenstrycket och den ökade globaliseringen i Europa, Nordamerika, Japan, Australien och andra utvecklade och framväxande ekonomier. Förslaget är att denna konferens återigen görs till ett arrangemang inom ramen för European Work Organisation Network.

Under år 2000 kommer planeringsprocessen för den sjunde konferensen att inledas med ett möte i programkommittén för att identifiera vilka specifika teman som bör omfattas genom att presentera utvalda fallstudier, varefter lämpliga fallstudier som ”passar” dessa teman väljs ut och förinformativbroschyren och konferensinformationen kan utarbetas. (Projekt nr 0115. Projektledare: K. O’Kelly/N.N.).

Utbyte av information med Central- och Östeuropa

En del av fondens bidrag till övergången från planekonomi till marknadsekonomi och sociala strukturer och till utvidgningsprocessen har bestått i att man sedan 1991 organiserat vetenskapsutbyte med kandidatländerna i Central- och Östeuropa. År 1999 anordnades två seminarier, ett i september (om den sociala dialogen) och ett i oktober (om lika möjligheter). Tio länder deltog, nämligen Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckiska republiken och Ungern.

Beroende på om medel frigörs från Phare-programmet och om kandidatländerna lämnar egna bidrag, skall två seminarier organiseras år 2000. Det första av de två föreslagna seminarier kommer att medfinansieras av den finska regeringen. Det andra kommer att anordnas i samarbete med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen i Turin i Italien. De ämnen som skall tas upp under dessa seminarier kommer att baseras på fondens sakkunskap och ingående samråd med arbetsmarknadens parter och berörda ministerier i de central- och östeuropeiska länderna. Seminarier kommer att utgöra en plattform för utbyte av information och erfarenheter mellan de central- och östeuropeiska länderna och EU samt hjälpa kandidatländerna att bekanta sig med fondens kunskapsbas.

(Projekt nr 0145. Projektledare: T. Kauppinen/K. O’Kelly/F. Oliveira/P. Carotenuto).

Kapitel 4

Allmän informations- och spridningsverksamhet

Denna verksamhet rör ömsesidigt utbyte, överföring och spridning av vetenskap. Samtidigt som den kompletterar den forskning och debatt som pågår vid fonden, har den till uppgift att förmedla information allteftersom den blir tillgänglig och att vidarebefordra resultaten av fondens forskning till de berörda målgrupperna. Särskild tonvikt kommer att läggas vid aktiviteter i samband med fondens 25-årsfirande.

Dessa aktiviteter omfattar följande:

Informationstjänster och -system (projekt nr 0169)

Informationscenter

Informationscentret, som inrättades 1976, har en välrenommerad och professionellt upprättad kunskapsbas, som täcker de speciella ämnesområden som ligger inom fondens intressesfär. Dess syfte är att tillgodose behovet av information hos såväl de politiska beslutsfattarna i de europeiska institutionerna och arbetsmarknadens parter på Europeanivå som hos personal och andra målgrupper.

Under år 2000 planerar vi att utöka utbudet av elektroniska informationskällor som finns tillgängliga för informationscentrets användare och att förenkla hanteringen av det ökande antalet förfrågningar.

(Programansvariga: F. Murray/J. Vandamme).

Fondens webbsida

Fondens tvåspråkiga (EN/FR) webbsida inrättades i juni 1998.

Målsättningen med webbsidan är att möjliggöra en större tillgänglighet till fondens information och publikationer och att nå målgrupper som inte enkelt kan betjänas med traditionella medel. Den fungerar även som en kostnadseffektiv och verkningsfull metod för att publicera och sprida information.

Under år 2000 kommer vi att fortsätta att noggrant övervaka användningen och använda dessa uppgifter som riktlinje för att vidare utveckla webbsidan. (Programansvariga: F. Murray/M. de Boer).

Workshop om informationskällor

Detta är en gemensam aktivitet som genomförs tillsammans med Europeiska fackföreningsinstitutet, ETUI, och European Trade Union College, ETUCO, som började med workshops 1996. Syftet med workshopen är att ge fackföreningars utbildare färdigheter i att söka efter och utvärdera information om arbetsmarknadsrelationer i Europa och att bekanta dem med det stora utbudet av informationsprodukter och -tjänster som tillhandahålls av fonden och andra samarbetande organisationer.

Den fjärde workshopen kommer att organiseras av fonden under våren 2000. (Programansvariga: F. Murray/J. Vandamme).

ELCID

Databasen ELCID (European Living Conditions Information Directory) inrättades 1993 i samarbete med GD V:s EURES-tjänst. Målsättningen är att den skall utgöra ett komplement till den information som ges av EURES om levnadsvillkor i de olika EU-medlemsstaterna genom att identifiera källor som innehåller mer detaljerad information. Databasen utgör en del av fondens webbsida.

Under år 2000 kommer användningen av databasen att utvärderas och dess användbarhet tillsammans med EURES att undersökas. Efter denna undersökning kommer beslut att fattas om hur databasen skall utvecklas och aktualiseras i framtiden. (Programansvariga: F. Murray/B. Schmidt).

Program för utgivning av fondens publikationer på flera språk/elektroniska publikationer (projekt nr 0173)

Publikationer på flera språk

I nära samarbete med vårt förlag, Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, vars uppgift även omfattar arkivering och spridning av våra produkter, kommer detta program att omfatta hantering och publicering av forskningsinformation både på papper och i elektroniskt format. Den allt större omfattningen av elektronisk publicering på Internet, cd-romskivor och databaser betyder att större tonvikt läggs vid selektiv spridning, publicering ”på beställning” och bättre hantering av information, vilket gör det möjligt att publicera produkter som är relevanta, aktuella och tillgängliga för våra målgrupper. Oavsett om publiceringen sker på papper eller i elektroniskt format, är redigeringen av materialet nu en integrerad del av produktionsprocessen.

Informationen tas fram i olika kombinationer av de officiella EU-språken, i enlighet med fondens språkpolicy och i enlighet med mottagarnas informationsbehov. Sampublicering och licensering till kommersiella förlag och institutioner över hela Europa fortsätter att spela en viktig roll för informationsstrategin.

(Programansvariga: M. de Boer/H. O'Donoghue).

Cd-rom för europeiska dokumentationscentra

Det finns över 800 europeiska dokumentationscentra i EU- och EES-länderna där referensexemplar av officiella EU-dokument hålls tillgängliga. Som ett alternativ till att förse dem med pappersversioner av rapporterna ger fonden vartannat år nu ut en cd-romskiva för dem, som innehåller ett komplett publikationsprogram med alla publikationer på alla språk. Den första cd-romskivan av detta slag publicerades i maj 1999.

(Programansvariga: M. de Boer/D. Hirschfeld).

Kataloger över publikationer

För att hålla mottagarna informerade om det omfattande publikationsprogrammet, har fonden en alltid aktuell katalog på sin webbplats och ger dessutom årligen ut ett antal kataloger, ett för varje verksamhetsområde. Katalogerna har stor spridning och är inte enbart

avsedda att fungera som ett referensverk, utan som ett verktyg för att sprida information om fondens aktiviteter.

(Programansvariga: M. de Boer/H. O'Donoghue).

Säljfrämjande åtgärder och PR (projekt nr 0180)

Pressprogrammet

Under år 2000 kommer pressprogrammet att omfatta tre specifika presskampanjer i Europa, andra kampanjer kommer att organiseras när behovet uppstår, i samband med konferenser, publikationer etc. De specifika områdena är: Tredje studien av arbetsvillkor som kommer att presentera sina resultat år 2000, 25-årsfirandet av fondens inrättande och arbetsprogrammet för nästa millennium.

Presskampanjerna kommer att riktas till den nationella pressen och branschpressen i alla medlemsstater. Enheten kommer att samarbeta med kommissionens kontor i hela EU för att främja pressfrågor och i synnerhet med de kontor som har förbindelser med Generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik.

Communiqué, fondens nyhetsbrev kommer att komma ut tio gånger under år 2000 på engelska/franska och spridas i hela EU till fondens målpublik.

Varje nummer kommer att ge en omfattande översikt av det arbete som utförs av fonden genom artiklar om publikationer, seminarier och intervjuer med projektledare. Denna breda täckning håller politiker och andra beslutsfattare informerade om fondens arbete. Det kommer att skapa ett stort antal förfrågningar om ytterligare information på specifika berörda områden. *Communiqué* kommer också att göra reklam för försäljningen av fondens publikationer.

(Programansvariga: B. Nolan/N.N.).

Marknadsföringsprogrammet

Denna verksamhet inbegriper interaktion med fondens målgrupper genom en serie marknadsföringsaktiviteter som omfattar: ett studiebesöksprogram, bidrag till evenemang i samband med EU-ordförandeskap, deltagande i internationella utställningar, informationsbesök på EU-institutioner och

andra organ och övervakande/analyserande/utvärderande aktiviteter för att säkerställa att alla berörda målgrupper nås.

Särskild tonvikt kommer att läggas vid de möjligheter som firandet av fondens 25-årsjubileum medför.

(Programansvariga: B. Nolan/N.N.).

Spridningsprogrammet

Bland de ständiga aktiviteterna återfinns utskick, utdelning av material vid utställningar och konferenser, individuella utskick av forskningsrapporter på begäran.

Huvudverktuget för denna verksamhet är utskickslistan som omfattar 14 000 enskilda adresser. Denna lista måste ständigt kontrolleras och aktualiseras för att hålla uppgifterna korrekta och för att kunna nå berörda målgrupper effektivt.

Utskickslistan är det mest effektiva spridningsverktuget. Ett element i projektet kommer att vara en analys av de nuvarande mottagarna för att identifiera vilka som skulle kunna hänvisas till webbsidan och/eller till andra typer av elektronisk spridning.

I planerna ingår också ett utarbetande av PR-verktyg av olika slag för att höja fondens profil bland dess viktigaste målgrupper.

Bland de instrument som skall tas fram ingår broschyrer, videofilmer, cd-romskivor, Powerpoint-presentationer, diabilder, affischer etc.

(Programansvariga: B. Nolan/D. Hirschfeld).

Årsrapport

Detta projekt fullgör det i fondens stadgar (artikel 13 i rådets förordning (EEG) nr 1365 av den 26 maj 1975) fastlagda kravet på att utarbeta en årsrapport.

Rapporten för år 1999 (som skall publiceras år 2000) kommer att koncentrera sig på fondens arbete under året. Den kommer i synnerhet att rapportera om vad som uppnåtts på fyraårsprogrammets sex verksamhetsområden. Detaljerade uppgifter om finansiering och administration kommer likaså att ingå.

(Programansvariga: B. Nolan/N.N.).

Informationsworkshop

År 1988 organiserade fonden en workshop för press- och informationspersonal på kommissionens kontor i medlemsstaterna. Syftet, som till stor del uppnåddes, var att erbjuda fondens informationstjänster åt kontoren och få tjänster från kontoren. Avsikten är att utveckla relationerna med detta nätverk genom en andra workshop i slutet av år 2000.

Den första workshopen presenterade fondens informationstjänster. Det föreslogs då att workshops i framtiden skulle riktas på de tematiska aspekterna av fondens arbete. Valda ämnesområden skulle presenteras, följda av diskussioner om hur man på bästa sätt kunde förmedla resultaten från dessa ämnesområden till målgrupperna i de olika medlemsstaterna.

(Programansvariga: M. de Boer/F. Murray/B. Nolan).

Databasen Resource

Databasen Resource syftar till att förse fonden med en passande infrastruktur som kommer att göra det möjligt för fonden att göra sitt material tillgängligt på en mängd olika sätt, att underlätta insamling och ytterligare användning av fondens forskningsresultat och göra det möjligt att gå över från pappersorienterade publikationsprocesser till en flexibel elektronisk process.

Förberedelserna inleddes 1997 och ett dokumenthanteringssystem infördes 1999.

År 2000 kommer vi att ytterligare stärka och anpassa systemet för att maximera dess effektivitet. Dessutom har vi som mål att förenkla och förenhetliga samt ytterligare automatisera publikationsprocessen i syfte att öka kostnadseffektiviteten.

(Projekt nr 0192. Programansvariga: M. de Boer/B. Schmidt/F. Murray).

Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor

Arbetsprogrammet för 2000

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

2000 – 50 s. – 14,8 cm x 21 cm

ISBN 92-828-8755-3

Arbetsprogrammet för 2000

BYRÅN FÖR EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
OFFICIELLA PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-828-8755-3

9 789282 887554